Ч. 159. Второк 1 серпня (19 липня) 1905 Рік XV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провинциї:

на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти полїтичні.

До ситуациї на Угорщинї. — Ще про з'їзд царя Николая з цїсарем Вільгельмом. — Подиї в Росиї і російско-японьска війна.

Банфі зачинає „робити"; він хоче утворити на Угорщинї нову партию. Яка се буде партия, поки що не знати; доси говорять лиш, що она має опирати ся на основі дуалїзму і угоди з 1867 р. Впрочім має справу вияснити докладнїйше бесїда Банфі'го на зборах нової партиї в Дееш в Семигородї, де она має ся уконституовати. Побіч сеї справи займає ся публичне мнїнє на Угорщинї все ще в першій лїниї заявою міністра справ внутрішних Крістофі в справі загального права виборчого. Міністер і правительство взагалї беруть сю справу дуже на серіо. Кажуть, що ще заким кабінет був уконституовав ся, рішились були его члени за засадою загального тайного права голосованя і віддаваня голосів громадами. Кажуть, що й Цїсар був о тім повідомлений і що се спонукало кабінет виготовити новий закон виборчий на згаданій основі. Замітні суть слова міністра Крістофі, уміщені оногди в „Neu Pest. Journ.", де він каже: Треба конче через зміну відносин партийних завести санацию в полїтичнім житю на Угорщинї. Обі дати: 1848 і 1867 мусять щезнути з угорского словаря полїтичного. Правно-державні справи, котрі тепер переважають, мусять уступити з парляментарної дискусиї в користь суспільних і економічних. Теперішні границї партийні мусять також зникнути, а зато повинні настати дві великі партиї: поступова і консервативна, котрі цїлу свою увагу звернуть на справи суспільні.

Вельми характеристичну вість, — скоро би лиш она мала якусь дійстну, віридостойну основу, одержала львівска „Gaz. Narod." з Берлина, в котрій так каже ся: „Довідую ся з найпевнїйшого жерела, що на з'їздї царя Николая з цїсарем Вільгельмом на фіньских водах прийшло не лиш до повного порозуміня, але також до обговореня спільної акциї на цїлий ряд лїт і на всї евентуальности. Присутність вел. кн. Михаїла, котрий би на случай смерти царя мав обняти реґентию, запоручила тревалість заключеної умови. Цїлию полїтики Росиї і Прус буде повне відокремленє Анґлїї, завдяки котрому будуть Пруси могли легко загорнути під свій вплив Данїю і Голяндию, а Росия Перзию. В тій цїли заключить Росия мир з Японїєю, відвертаючи небезпечність воєнних борб межи обома державами за цїну договору, не даючого можність будучого спільного діланя Японїї з Анґлїєю, крім того буде Росия удержувати союз з Франциєю, щоби недопустити до анґлійско-францускогo союза, а довести до зближеня межи Франциєю а Нїмеччиною. Внутрішна полїтика Росиї буде стреміти до консолїдациї відносин за помочию реформ, віддаляючих небезпечність суспільного перевороту і усуваючих від впливу на полїтику держави елєменти, іменно же польский, могучі ослабити російско-пруску дружбу. Найблизшою цїлию тих реформ має бути успокоєнє части публичного мнїня в Росиї, остаточною цїлию буде укріпленє переваги верховодячих тепер в Петербурзї кругів. — Не треба бути великим полїтиком і дипльоматом, щоби такі гадки виснувати за помочию комбінациї і здогаду з теперішних подій; але скоро они походять дійстно з якихсь добре поінформованих кругів берлиньских, то суть лиш потвердженєм того, чого вже й цїлий сьвіт здогадує ся.

З Петербурга доносять, що двірскі круги уважають теперішне внутрішне положенє за розмірно користне. Они приписують всю вину за подиї з послїдних місяців слабосильности кн. Сьвятополка-Мірского. Успіхи, які осягнув Трепов, суть найлїпшим доказом, що сильне правительство може все зробити. О установленю диктатури нїхто тепер не думає, але за то розважують плян установленя солїдарного, цареви одвічального міністерства під проводом

---

1)

Сахалїн

его природа і его жителї.

Після Гаєса, Чехова і др. зладив — К. Вербин

Єсть вже довершений факт, що Японцї мають цїлий остров Сахалїн в своїх руках, а Росия стратила через то дуже важну позицию на далекім Всходї. Треба ще лиш, щоби Японцї взяли й Владивосток а бодай его знеутралїзували, а тодї була би Росия таки вже зовсїм, а що найменше на довгі лїта відперта від берегів Тихого океана. Заняте Сахалїна Японцями се нова велика катастрофа для Росиї, так велика, що дорівнує всїм програним битвам в Манджуриї і на мори. Вже по розбитю російскої фльоти настала була обава, що Японцї готові забрати Сахалїн, а щоби до того не допустити, виринула була гадка продати сей остров американьским капіталїстам. Але тодї підніс ся був важкий голос того самого царского намістника, ославленого Алексїєва, що був одним із тих, котрі звели цїле теперішне нещастє на Росию, і він спротивив ся тому, доказуючи велике значінє сего острова для російскої держави. Ледви чи тодї его голос заважив; здаєсь, що була иньша обставина, котра не допустила до тої продажі. Верховодячі круги в Росиї, здаєсь, міркували вже, що по програній війнї не обійдесь без материяльної страти, а щоби Росия не була змушена платити воєнного відшкодованя, гадали і мали надію, що збудуть Японцїв тим, що відступлять їм Сахалїн. Японцї однак не дались тим заскочити і забрали остров, що колись до них належав. В виду сего факту цїкаво тепер почути ті гадки, які свого часу висказав Алексїєв, бо з них можна пізнати, як велике значінє мав Сахалїн для Росиї.

„Була би то страшна похибка — казав Алексїєв ще в червни сего року — як би Росия продала Сахалїн Американцям; се значило би віддати ся зовсїм в руки Американцїв або Японцїв. Небезпечність єсть однаково велика як зі становища промислового так і полїтичного. Зі Сахалїном мусїли би ми позбути ся послїдного приступу до широкого моря і цїлого приамурского краю. Російскому правительству роблено предложенє в справі продажи острова Сахалїна, то правда; але не зі сторони американьского правительства, лиш від приватних підприємцїв. Они звернули увагу на величезні богатства Сахалїна, яких ми не використали. В тім лежить, бачите, головна похибка, що Росия зробила із Сахалїна місце заточеня великих злочинцїв. Доки тота похибка не буде направлена, не можна буде завести правильної кольонїзациї і доти не може служити Сахалїн анї до цїлий торговельних анї до оборони. Головна річ в тім, щоби Сахалїн скасувати яко місце заточеня і то треба як найскорше зробити; аж тодї можна буде експльоатувати остров і добувати з него величезні его богаства. Всї проби приватних підприємств зробити Сахалїн важним під взглядом економічним розбивали ся об опір каторжного відділу, під котрого зарядом стоїть Сахалїн, а котрий уважає его виключно лиш за місце заточеня, хоч попри то можна би з неодного заливу зробити вигідну воєнну або й торговельну пристань. В 1904 р. постановлено вже було будувати в Александровску пристань, але війна тому перешкодила. Всї вісти о продажи Сахалїна суть чистою видумкою". Так закінчив Алексїєв свою розмову про Сахалїн, а коли відтак зійшла бесїда на заключенє мира, сказав він: „Росия анї не відступить своєї землї анї не заплатить воєнної контрибуциї".

Ну, що буде з воєнною контрибуциєю, се побачимо небавком; але відступленє Сахалїна стало ся вже безпредметове, бо в его столици, в Александровску, повіває вже на давнім ґуберніяльнім будинку російскім японьска хоругов. Придивім же ся тепер близше сему островови, котрий ще до недавна називав ся островом убийників, а тепер зачинає грати важну ролю і мабуть діжде ся небавком красшої будучности.

Сахалїн (назва хіньска, значить: „чорна скала"), званий по японьски Карафуто або Карафто, творить на західній північи, подібно як на всхідній північи Курильскі острови, що тягнуть ся аж до Камчатки, ніби конець японьских островів. Від японьского острова Єссо відділяє его досить вузкий пролив Ляперуз, названий так від францускогo мореплавця Ляперуз, котрий перший відкрив его 9 серпня 1787 р.; пролив сей сполучає Охотске море з Японьским. Від всхідного побережа Азиї або краю названого Приморєм відділяє его вузке а довге море т. зв. Татарский Сунд.

президента міністрів. О скликаню репрезентациї народної нема вже й бесіди.

На місце ґен. Козлова іменований ґен.-ґубернатором Москви 70-літний ґенерал від піхоти, Петро Павлович Дурново, давнїйше предсідатель московского славяньского товариства і права рука Плеве'го. Коли Плеве скасував був автономію петербурґскої думи, іменував Дурнова президентом колеґії репрезентантів міста, а той з великою енерґією сповнив свою задачу. Яко панславіст підпирав він енерґічно пляни ґр. Іґнатєва, звістного предсідателя петербурґского благотворительного комітета. Єго іменованє ґен.-ґубернатором Москви уважають за доказ, що Трепов опанував тепер цілу ситуацию і надає напрям внутрішній політицї.

З Петербурга доносять, що тепер вислано вже 19 корпус армії на далекий всхід, а за ним послідує відтак 13. корпус. Тепер мобілїзують в Києві 9. і 21. корпуси. Сї чотири корпуси стануть вже в осени на манджурскім поли війни і утворять нову армію. В виду того буде Росия мати велику перевагу над японьскою армією, скоро аж до тої пори не прийде до заключеня мира або не рішить ся остаточно воєнне щастє Японців в новій великій битві, на котру заносить ся. В Манджуриї стоять обі армії напротив себе лиш на один або два марші далеко.

Новинки.

Львів, дня 31 липня 1905.

— **Почетне горожаньство.** Рада громадска міста Перемишлян надала на засїданю дня 27-го липня с. р. п. д-рови Каролеви Давидовичеви, радникови суду краєвого і членови перемишляньскої ради повітової та презесови тамошного касина за єго заслуги около добра міста, почетне горожаньство міста Перемишлян.

— **Краєва школа ткацтва в Коросні** повідомляє, що вже тепер можна вписувати учеників на курс науки, що зачинає ся дня 1 вересня с. р. Услівя принятя: 1. укінчене принайменше народної школи з добрим успіхом або відповідне образоване; 2. укінчений 14-ий рік житя і відповідне фізичне розвитє. Основана в 1889 р. і коштом краєвого фонду удержувана школа має 43 новочасні варстати і всякі потрібні прилади. Школа має на цїли при помочи теоретичної і практичної науки образувати молодїж в обсягу ткацтва на майстрів і фахових ткачів, а також подавати ученикам всяке знанє, потрібне при веденю сего ремесла. Наука безплатна. Крім того дістають ученики потрібні письменні і рисункові прилади та учебники, а за працї, виконані практично в робітнях, грошеві нагороди. Убогі, але пильні ученики можуть дістати з краєвих фондів запомоги на удержанє. Програму і близші інформациї уділяє дирекция школи.

— **Фізична здібність в службі зелїзничій.** В половині липня відбувала ся в міністерстві зелїзниць конференция в справі означеня нових одностайних постанов для фізичної здібности до виконуваня служби зелїзничої, іменно же здібности зору і слуху. В конференциї тій взяли участь крім урядників міністерства зелїзниць також і санітарні дорадники всіх дирекций зелїзничих і деякі професори університету з виділу медичного. Ухвалені на конференциї нові постанови опирають ся на тій основі, що при прийманю до тої служби треба уважати як найострійше на здібність кандидатів що до зору і слуху, але при періодичних іспитах репетицийних може бути дозволена зі взгляду на практичний досвід, набутий вже через виконуванє служби, загіднїйша оцїнка. Постанови ті мають на оцї вимоги публичної безпечности і інтерес самих кандидатів, котрі хотїли би вступити до служби, бо не допускають до того, щоби хтось пізнїйше з матеріяльною шкодою мусїв перед часом уступати зі служби.

— **Страйкови будівельному** у Львові все ще нема кінця: хоч вже розпочав ся четвертий тиждень, не чути, щоби з котроїсь сторони роблено рішучі кроки до полагодженя непорозуміня. Обі сторони завзяли ся і готово прийти до того, що сего року таки зовсїм не будуть будувати. Вина за таку упертість спадає очевидно більше на тих, що могли би і мають можність зробити якусь уступку. Остаточно відобє ся страйк на переважній части жителів міста, а скористають з него хиба лиш властителї камениць, котрі в виду браку помешкань, готові ще більше шрубувати цїну, як вже вишрубовали доси.

— **Обжалованих о підпаленє** нафтових закопів в Бориславі робітників перевезено під ескортою 6 жандармів до Стрия, де у вересни стануть перед тамошним судом присяжних. Головна розправа розпічне ся там на ново і потягне ся мабуть три недїлї.

— **Небезпечна згуба.** На стациї зелїзничій в Самборі знайдено дня 27 с. м. у вагонї третої кляси пакунок динаміту і звиток льонту, котрий якісь три мулярі, що висїли в Самборі, мабуть забули.

— **Наглою смертию** в дорозї, в поїздї зелїзничім межи стациєю Дубляни-Кранцберг а пристанком Дорожевом помер кандидат нотарияльний Ленартович з Долини, котрий їхав разом з жінкою і дїтьми. Тїло привезено на стацию Добрівляни, де відчеплили віз і лишили аж прийде судово-лїкарска комісия. Ленартович помер на удар серця.

— **Пригоди на перегонах.** В суботу по полудни відбували ся у Львові за стрийскою рогачкою кінні перегони, устроєні для драгонів в котрих брали участь крім офіцирів також і підофіцири та рядові або т. зв. „прості“ драгони. Перегонам приглядало ся також досить і цивільних людий. Отже підчас перегону офіцирів під'їхало кількох офіцирів так близько барери, що кінь біжучий найблизше бариєри, вдарив ся так сильно об ню ногою, що зломив собі кість. Бідне звіря застрілено на місци і завізвано лупія, котрий єго забрав. Підчас перегонів упали з коний два офіцири і один підофіцир, котрий скалїчив ся притім в голову.

— **Страшна пригода на льокомотиві.** То дуже рідкий случай, щоби топник на льокомотиві міг випасти з неї; а так стало ся оногди вечером на державній зелїзници поза Віднем. Коли поїзд особовий доїзджав до стациї Лянцендорф, топник на льокомотиві, Антін Мразек, хотів пере-

---

Найвузше місце сего проливу, там де єсть ріг Лазарева, називає ся Мамія-Рінзо і єсть трохи більше як сїм кільометрів широке. Море замерзає тут на три до чотири місяцї, а тоді робить ся нїби міст межи сим островом розбишаків і заточенців а цїлеччиною, по котрім при нагоді можна втїкати. Але втеча сюди не легка і небезпечна, бо зимою треба іти по леду, а лїтом плисти човном по бурливім тут мори. Та й щоби з місць заточеня аж сюди дістати ся, треба перебирати ся через непроходимі пралїси та й уйти бачного ока російскої сторожі або висланих в погоню людий. Давнїйшими часами, коли такого втїкача тут побачили або й зловили, то зараз без милосердия стріляли. Коли же якомусь і удало ся перейти на другий бік, за море, то тут ждало єго неприв'ітне, безлюдне побереже, з високими і стрімкими горами, вкритими пралїсами, котрі для втїкача могли стати ся однаково єго криївкою і єго загладою.

Остров Сахалїн — аж до половини 19-го століття уважали єго за півостров — тягне ся від рога Єлисавети на півночи аж до рога Нотoро або Крісон на полудни 949 кільометрів далеко а ширина єго дуже неоднакова; в найвузшім місци єсть він широкий лиш 28 а в найширшім 192 кільометрів. Остров займає 75.364 квадратових кільометрів простору і єсть так великий як Бавария а мало що менший як Галичина.

Цїлий Сахалїн то край дуже гористий. Головне пасмо гір, пересічно 900 метрів високих, тягне ся вздовж західного побережа аж до полудневого кінця острова; друге пасмо тягне ся вздовж всхідного побережа аж до Терпеливости (Пасіяне) і тут єсть найвисша гора звана Тіяра, 1580 метрів висока. Межи оба тоті пасма гір всуває ся широкий залив Терпеливости. Полудневий конець острова розходить ся вилковато а межи оба зубцї тих вилок, з котрих західний кінчить ся Нотoро а всхідний рогом Аніва, всуває ся просторий залив Аніва, в глубинї котрого лежить місточко Корсаковск, знане вже з недавних подій.

З гір випливає богато бистрих і досить великих рік, особливо на західнім і полудневозахіднім побережу, дуже богатих в рибу. До найбільших належать: Тимі (в ґіляцкій мові значить „тим“: ґоґодзи, які тут ростуть великими масами на берегах ріки і від того єї назва), котрий пливе на всхідну північ і вливає ся тут до Охотского моря а безпосередно до бухти Нийск, і Поронаі (в мові Аінів значить „поро“: великий, а „наі“ — ріка) що пливе на полудне до заливу Терпеливости.

Остров вкритий по найбільшій части пралїсами, котрі суть так густі, що тамошні жителї можуть переходити через них лиш ріками, лїтом на човнах і дубах (довбаних човнах) а зимою їздять по їх леду саньми, до котрих запрягають пси або рени. Убога рістня, вкриті плїснюю і оброслі мохом пнї дерев та вкриті обрістниками низини, що біліють ся від них майже як сніг, вітчина ренів, вказують на то, що тут вже відносини як в сторонах близьких до бігуна. Загально переважають тут тайґи, сибірскі джунґлї, пасмо непроходимих березових, соснових та модринових лїсів. Тундри або трясавицї зі своїми багнами та мочарами стрічають ся лиш на поодиноких місцях, особливо на півночи на західнім побережу, іменно в сторонах положених напроти устя ріки Амура по тамтім боцї Татарского Сунду. Тундри зарослі вохкою травою, помарнїлими і покривленими березами та модриною і низким гущавником. Лїтом в тундрах сумно, бо їх вкриває мрака, крізь котру ледви сонце добуває ся а в зимі робить ся з них ледова пустиня.

Хоч людий на Сахалїнї мало, то зато єсть на нїм тим більше четвероножних жителів. Здає ся, що богатство звірини всїлякого рода заволїкли в давних часах ґіляцких мисливих з над Амура на остров а їх потомки осїли нинї над всхідним і західним побережу та над берегами ріки Тимі. Найзамітнїйше звіря на Сахалїнї то без сумнїву великий брунатний медвідь, котрий знаходить ся тут у великім числї. Та й від вовків в лїсах небезпечно, але головно на полудни, хоч і там вже нема їх нинї богато. Зато єсть тут дуже богато лисів. Кожі з лисів, ренів, соболів і видр суть найважнїйшим артикулом торговлї з цїлеччиною.

Хоч Сахалїн лежить ще в умірній полосї — середина острова припадає більше менше в таке місце на земли, як н. пр. в Галичинї місто Жовква — то все-таки єго підсонє, іменно же в північній части, єсть подібне як в Японії і полудневій Ґренляндії. Александровск, столиця Сахаліна, що лежить може на яких 15 миль від середини острова дальше на північ на західнім побережу, знаходить ся що до секунди у тій самій ґеографічній ширинї, що місто Брайтон на полудневім побережу Анґлії, а мимо того єго пересічна річна теплота єсть як-раз понизше нулї, значить ся, така, як буває у нас тоді коли вода зачинає мерзнути. Лїтом однакож буває иноді навіть і спека, але теплота й тоді, дуже значно зміняє ся. З початком зими устає плавба на Татарскім мори. Від половини падолиста аж до мая стоїть лїд на мори, не видко нїгде нїякого корабля і звязь з цїлеччиною єсть відтята; лиш кабель (підводний телеґраф) з виїмкою двох місяців в серединї зими єсть в руху. Але часами забракне й тої звязи, як то було в червни 1901 р., коли кабель розірвав ся і жителї острова були відтак через цїлу зиму зовсїм відтяті від сьвіта.

Під конець грудня або з початком сїчня море вже так сильно замерзає, що місцеві жителї можуть брати ся до тяжкої роботи і перевозити саньми до Николаєвска, положеного при устю ріки Амура. Але коло Александровска і на полудне від т. зв. „лійки“ Татарского моря (море що раз дальше на північ звужає ся лійковато що раз більше аж до Лазаревого рога, де стає найвузше) замерзає вода в мори лиш вздовж берегів, а вже на півночи звідтам вкриває ся цїле ледом, лиш місцями лишають ся

лїзти з льокомотиви на т. зв. тендер — віз поза льокомотивою, що везе вуголь — але посовгнув ся так нещасливо, що злетів з поїзду. При тім однак зачепив ся і віз тягнув его якийсь час по земли. На его крик машиніст здержав поїзд і нещасливого, страшно покалїченого, виратувано. Мразек мав в нозї глубоку аж до кости рану, довгу на 20 центиметрів, груди потовчені і поломані кілька ребер і богато поменших ран. Єму обвязано рани і відставлено до Відня.

— Смерть від грому. Се річ загально звістна, а однак треба еї заєдно повтаряти і пригадувати, що підчас тучі небезпечно ховати ся під дерева, бо в них як-раз громи бють найскорше. Відстрашаючим приміром нехай буде слїдуюча подія. Дня 25 липня навістила сильна туча з градом і громами місто Серет на Буковині. Два хлопцї, що з сусїдного села прийшли були на ярмарок до Серету, захоплені тучею, поховали ся під високу тополю. Ледви що там сховали ся, ударив грім в тополю і розлупив еї на двоє, а обох хлопцїв убив на місци.

— Самоубийство. Др. Юрий Поповічі, бувший румуньский посол до Ради державної з Буковини, отроїв ся дня 26 с. м. в Мукачеві на Угорщині, куди пореїздив, як кажуть, до купелів до Марієнбаду. Поповічі був родом з Черновець, де батько его есть професором університету.

Телеґрами.

Будапешт 31 липня. Социялісти устроїли вчера збори, а відтак демонстрацийний похід по місті, в котрім взяло участь 20.000 робітників. Ухвалено резолюцию жадаючу загального права голосованя.

Берлин 31 липня. Новий договір торговельний нїмецко-болгарский підписали вчера делеґати правительств нїмецкого і болгарского.

Новий Орлеан 31 липня. Вчера померло тут на жовту пропасницю 7 осіб а занедужало 29. З виїмкою одної особи були всї померші або Італїянцями або австрийскими підданими.

Токіо 31 липня. (Б. Райтера). Росийскі воєнні сили, що бороли ся з Японцями на Сахалїнї, числили 5000 піхоти і 12 пушок.

Петербург 31 липня. Петербурска аґенция заперечує донесенє заграничних ґазет о несубординациї в росийскім войску, та донесенє одної з віденьских ґазет о кровавій бійцї литовского полку ґвардиї з козаками в Варшаві.

Нижний Новгород 31 липня. (Петерб. Аґен. тел.). Робітники фабрики Сормово і робітники портові, а також робітники занятї на пароходах роблять свою роботу і оказують явно намір ставити опір аґітаторам, котрі хотять викликати розрухи на ярмарку. Що до розрухів з минувшого тиждня то сконстатовано, що антисемітских розрухів не було. Нема ніякої обави до нових розрухів. Ярмарок оживляє ся поволи. З Персиї, Сибіри і Середної Азиї сподїють ся купців у великім числї.

Токіо 31 липня. (Б. Райтера) Японцї виперли дня 28 липня Росиян з околиць Риковска на Сахалїнї і заняли то місто, при чім прийшло до великої борби на улицях. Опісля наперли Японцї на росийский відділ недалеко Риковска і змусили его до втечі. Згинуло 200 Росиян а 500 дістало ся до неволї.

в нїм иноді то більші то менші проґалини. То не легка річ їхати саньми по леду вздовж побережа на північ аж до рога Поґобі, а звідтам через замерзле і вкрите снігом море аж до Николаєвска.

До „нарти" — так називають на Сахалїнї сани — запрягають 13 псів полярної раси. Перший пес на самім переді то проводир, дуже цінне зьвіря, найрозумнїйший і найдосьвіднїйший зі всїх запряжених псів. Він має на шиї ремінну шлию, а від неї іде єму помежи ноги ремінь аж до саний. До того ременя поприв'язувані ременями по обох боках другі пси. Пси так вже привичені, що коли би котрийсь з них не тягнув, лиш удавав, що тягне, то другі або таки той, що на самім переді, зараз кидають ся на него і кусають. Поводів нема ніяких і нїчо лиш один ремінь сполучає пси з саньми і тим, що на них іде. Нарта то нїчо більше як лиш легкі копаницї сполучені з собою, високі може на яких 14 цалів, а довгі більше як на два сяжнї. Коло тих саний і на них лежать пси перед почтовим будинком в Александровску; коло них стоїть їх пан в кожусї і ходаках та у великій баранковій шапцї на голові, з під котрої виглядає коса. Але ось винесли вже й почтові мішки та спакували їх на сани, а Ґіляк тручає пси то в один то другий бік, кождого на своє місце. Відтак сїдає борзо й сам, розкладає ноги й опирає ся ними о копаницї, бере в обі руки заковані дручки і кличе на псів: „Ті, ті!" (Наперед!) і почта вже поїхала. Женуть вихрами з горба в долину, а відтак уїхавши може чверть милї, стають над морем. Але де тут море а де земля? Все присипане снїгом. Так їдуть яких 25 миль дальше краєм замерзлого моря.

Коли би стрітили якісь сани, то Ґіляк запирає ся своїми дручками в снїг і кличе „Поре!" (Стій!) або „Кау! Кау!" (На право! На право!) Пси виминають, Ґіляк підносить ліву ногу значно в гору, але дручками удержує рівновагу і сани виминули. Коли же би той, що поганяє пси, не добачив над'їзджаючих саний, то могло би так стати ся, що пси кинулись би на їдучого чужинця і покусали би его, бо они аж до кінця дороги дістають лиш половину порциї, щоби тим борше гнали і длятого люті, коли їм хтось заступить дорогу.

Від рога Поґобі переїзджає ся через море в північно-всхідним напрямі, а то попри острови Казелів до ґіляцкого села. Ми на противуположенім побережу, віддаленім яких 12 миль. Сю часть дороги треба за дня зробити, длятого виїзджає ся вже о 5-тої годині рано. Зразу гонять пси зі скоростию півтора милї на годину по гладкій снїгом вкритій площі. Що десять верст стає ся на пять або десять мінут, щоби пси відотхнули. На середині моря дорога буває найгірша, бо вітри надувають з отвергої води ледові горби, а крім того треба богато об'їзджати, щоби обминути небезпечні проґалини.* Вітер буває так сильний, що вузкий пролив межи рогом Лазарева на приамурскім боцї а рогом Поґобі на Сахалїнї, хоч ледви на милю і чверть широкий, буває завсїгди отвертий, бо скоро лиш лїд зробить ся, то вітер здує его і занесе до полудневого побережа, де він вже держить ся; тому то й треба їхати через море иноді ще й більше як 12 миль.

В половині дороги почта стає і кождий пес дістає по половині сушеної риби. Але час не стоїть, днї короткі і треба їхати дальше. Ґіляк кличе до псів: Тах! Тах! (Гони! Гони!) і тим способом підганяє їх до скоршої їзди. Наконець доїзджають до островів і минають їх, але сонце вже зайшло і зробило ся темно, заким ще веселе гавканє псів дає знати, що почта доїхала до ґіляцкого села Ми. На другий день їде ся дальше вздовж побережа і горі Амуром, коли почтар не мав на стілько відваги, щоби вибрати коротшу дорогу і обминути ріг Пронґе.

(Дальше буде).

Рух поїздів

важний від дня 1-го мая 1905.

посп.	особ.	Приходять до Львова
		в день
	6·00	З Кракова, Відня, Сянока, Хирова (ч. Перем.)
	6·10	„ Іцкан, Чорткова, Делятина (ч. Коломию)
	7·00	„ Підволочиск, Бродів (на Підзамче)
	7·20	„ Підволочиск, Бродів (на гол. дворець)
	7·29	„ Лавочного, Борислава, Калуша
	7·50	„ Рави рускої, Сокаля
	8 05	„ Станиславова, Жидачева
	8 15	„ Самбора, Сянока, Хирова
	8·18	„ Яворова
8·40		„ Кракова, Відня, Любачева, Хирова
	8·50	„ Кракова, Відня, Хирова (ч. Перем.)
	10·05	„ Коломиї, Жидачева, Потутор
	10·35	„ Ряшева, Ярослава, Любачева
	11·45	„ Лавочного, Калуша, Стрия, Борислава
	11·55	„ Підволочиск, Гусятина, Копичинець
1·30		„ Кракова, Відня, Сянока, Хирова (ч. Пер.)
1 40		„ Іцкан, Чорткова, Калуша, Заліщик
	1·50	„ Самбора. Сянока, Стрілок
2·15		„ Підволочиск, Бродів, Грималова (на Підз.)
2·30		„ Підволочиск, Бродів, Грималова (гол. дв.)
	3·45	„ Тухлї (15/6 до 30/9), Сколього (1/5 до 30/9)
	4·32	„ Яворова
	5·00	„ Белзця, Сокаля, Рави рускої
	5·15	„ Підволочиск, Гусятина, Заліщик (на Підз.)
	5 25	„ Кракова, Відня, Хирова
	5·45	„ Іцкан, Жидачева, Калуша
		в ночи
	9·10	З Іцкан, Потутор, Чорткова
	9·20	„ Самбора, Хирова, Ясла
	9·50	„ Кракова, Відня, Сянока, Хирова
	10·20	„ Підволочиск, Бродів, Скали (на Підзамче)
	10·20	„ Підволочиск, Бродів, Скали (гол. дворець)
	10·50	„ Лавочного, Калуша, Дрогобича
12·20		„ Іцкан, Жидачева. Заліщик
2·31		„ Кракова, Ясла, Хирова

посп.	особ.	Відходять зі Львова
		в день
	6·15	До Іцкан, Потутор, Чорткова
	6·30	„ Підволочиск, Бродів, Гусятина
	6·43	„ Підволочиск, Бродів, Гусятина (з Підз.)
	6·55	„ Яворова
	7·30	„ Лавочного, Калуша, Дрогобича
8·25		„ Кракова, Відня, Любачева
	8·35	„ Кракова, Сянока, Відня
	9 00	„ Самбора, Стрілок, Сянока
	9·20	„ Іцкан, Калуша, Делятина
	9·23	„ Підволочиск, Бродів (з Підзамча)
	10·55	„ Підволочиск, Бродів, Грималова
	11·10	„ Белзця, Сокаля, Любачева
	11·15	„ Підволочиск, Бродів (з Підзамча)
	2 55	„ Лавочного, Калуша, Дрогобича
	4·10	„ Ряшева, Любачева, Хирова
	4·15	„ Кракова, Відня, Сянока
	4·20	„ Самбора, Хирова, Сянока
	5·50	„ Коломиї, Жидачева, Керешмезе
	5·58	„ Яворова
		в ночи
	6·25	До Лавочного, Калуша, Дрогобича
	6·35	„ Кракова, Відня, Хирова
	7·30	„ Рави рускої
	9·00	„ Підволочиск, Бродів
	10·05	„ Перемишля (1/5 до 30/9), Хирова
	10·40	„ Іцкан, Чорткова, Заліщик
	10·55	„ Самбора, Хирова, Сянока
	11·00	„ Кракова, Відня
	11·05	„ Підволочиск, Грималова, Скали
	11·10	„ Стрия, Дрогобича, Борислава
2·45		„ Кракова, Відня
2 00		„ Підволочиск, Заліщик, Гусятина
2·40		„ Іцкан, Потутор, Скали
2·50		„ Кракова, Відня, Хирова
2 51		„ Іцкан, Калуша

Замітка. Час середно-европейский есть пізнїйший о 36 мінут від часу львівского. Звичайні білети їзди як і всякі иньші білети, ілюстровані провідники, розклади їзди і т. п. можна набувати цїлий день в містовім бюрі ц. к. зелїзниць державних, пасаж Гавсмана ч. 9.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

Що року горять хлопскі мілїони неасекуровані!

Стережіть ся огня і асекуруйте ся в „Дністрі“!

„Дністер“

Товариство взаїмних обезпечень у Львові

Ринок ч. 10, в домі „Просьвіти“

одиноке руске Товариство асекурацийне **против огневих шкід**

Обезпечає будинки, движимости, збіже і пашу.

По пожарі виплачує „Дністер“ **зараз відшкодоване**; оцїнку шкід переводить разом з місцевими членами; через 12 лїт виплатив „Дністер“ відшкодовань **в сумі 5 мілїонів 340 тисяч корон.**

Фонди „Дністра“ виносять (з кінцем р. 1904) суму **1,183.874** кор і уміщені суть в цїнних паперах.

В „Дністрі“ єсть обезпечених більше як **300.000** будинків. На покритє хат черепом дістають члени „Дністра“ позичку в Товаристві кредитовім „Дністер“.

Полїси „Дністра“ приймають ся при всїляких позичках в Банку краєвім, касах ощадности і касах сиротиньских.

Чистий зиск по скінченім роцї звертає ся членам; в лїтах 1901—1904 звернув „Дністер“ членам 284.857 кор.; (за лїта 1900 до 1902 по 8%, за 1903 р. 5% премії).

Аґенциї „Дністра“ находять ся у всїх містах і більших селах і треба подавати обезпеченє через аґента; господарі письменні повинні старати ся о аґенциї „Дністра“ в таких сторонах, де инші аґенти „Дністра“ не роблять. Аґенти „Дністра“ заробили вже провізиї 662.807 корон.

На житє обезпечайте ся тільки через „Дністер“ в Товаристві Краківскім; свою провізию від сих обезпечень дає „Дністер“ **на рускі добродїйні цїли.**

Покривайте свої хати черепом (дахівками)!

„Дністер“ припоручили Преосьв. Епископскі Ординарияти.

Найдешевше можна купити лише

в Авкцийній Гали

Пасаж Миколяша

меблї, образи, дивани, сальонову обставу, золото, біжутериї,

старинности і все можливе до домового уладженя.

Порозумінє з провінциєю писемно.

Вступ вільний цїлий день.

З друкарнї В. Лозиньского, під зарядом І. Недопада. — (Телефона ч. 527).